

Ålders- och könsfördelning hos sträckande rovfåglar över Falsterbohalvön hösten 1988

Age and sex ratio among raptors migrating past the Falsterbo peninsula in the autumn of 1988

Nils Kjellén

Meddelande nr 127 från Falsterbo fågelstation

För tredje året studerades rovfågelsträcket i Falsterbo med ambition att bestämma kön och ålder hos så stor andel av fåglarna som möjligt. Bakgrund för projektet och resultat från de två föregående åren har tidigare redovisats (Kjellén 1988). Projektet administreras av Skånes Ornitologiska Förening och finansieras av Världsnaturfonden (WWF).

Fältarbete och bearbetning

Från början av augusti fram till 10 november har en näst intill daglig bevakning av sträcket kunnat upprätthållas. Räkningar har skett från gryningen och så länge något påtagligt sträck noterats. Observationsplats har, främst på grund av vindriktningen, valts så att en så stor del av sträcket som möjligt kunnat studeras närmare. Som räk-nare har främst författaren och Anders Jönsson, Lund, fungerat, oftast tillsammans. För vissa dagar har siffror erhållits från gästande danska rovfågelsräknare, främst Alex Buring och Steen Søgaard. Alla inblandade tackas för sin medverkan.

I tabell 1 redovisas totala antalet köns- och åldersbestämda, respektive obestämda exemplar för alla arter under hösten. På samma sätt som tidigare år har de obestämda exemplaren fördelats efter bestämd procent i varje 10-dagarsperiod om andelen bestämda ex. varit tillräckligt hög. (Se Kjellén 1988 för diskussion.)

Tabell 1. Antalet inräknade rovfåglar av olika kategorier i Falsterbo hösten 1988.

Numbers of raptors of different categories at Falsterbo in autumn 1988.

	Adulta			Juvenila			Obest		Totalt
	♂	♀	Σ	♂	♀	Σ	♀-f	Unident.	
Blivråk	1623	1450	6646	—	—	308	—	—	6954
Glada	—	—	29	—	—	243	—	41	313
Brun kärrhök	40	60	100	—	—	282	43	19	444
Blå kärrhök	26	24	50	—	—	56	72	2	180
Duvhök	1	—	1	—	—	14	—	—	15
Sparvhök	90	137	227	308	438	746	—	10406	11379
Ornvråk	—	—	1784	—	—	1995	—	8135	11914
Fjällvråk	—	—	384	—	—	157	—	311	852
Fiskgjuse	—	—	87	—	—	48	—	116	251
Tornfalk	19	29	59	—	—	165	—	164	388
Stenfalk	6	1	7	—	—	16	73	132	228
Lärkfalk	—	—	2	—	—	18	—	16	36
Pilgrimsfalk	—	—	12	—	—	5	—	3	20

Resultat

För varje art redovisas uppträdandet fördelat på 10-dagersperioder. I diagrammen har adulta fåglar (2K +) angetts uppåt och juvenila nedåt. Mediandatum (Md) anger det datum då 50 % av årets sträck passerat och (N) det beräknade totalantalet av en viss kategori. I de flesta fall har även ett s.k. kumulativt diagram konstruerats. Av detta framgår hur stor del (%) av totalsumman av olika köns- och åldersgrupper som passerat vid en viss tidpunkt. Tabell 2 jämför totalsummor och ungfågelsandel åren 1986-1988.

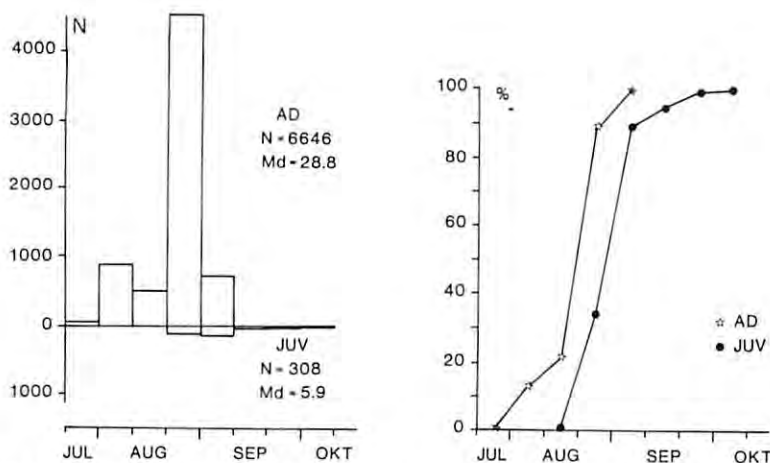
Tabell 2. Totalsummor och andelen ungfåglar för olika arter 1986-1988.

Totals and percentage of juveniles of different species 1986-1988.

	1986	% juv	1987	% juv	1988	% juv
Bivrák	6858	37	3959	6	6954	4
Brun glada	1	—	10	20	7	0
Glada	291	84	243	75	313	89
Havsörn	5	40	3	33	7	71
Brun kärrhök	261	74	281	74	444	74
Blå kärrhök	342	65	150	75	180	62
Ängshök	3	0	4	50	6	67
Duvhök	30	100	31	100	15	93
Sparvhök	15712	—	14722	79	11379	78
Ormråk	7094	31	10770	36	11914	51
Fjällvråk	1367	27	1480	34	852	29
Kungsörn	1	—	1	—	3	—
Fiskgjuse	159	—	102	26	251	38
Tornfalk	374	"70"	478	68	388	73
Aftonfalk	3	100	1	0	2	50
Stenfalk	272	—	242	88	228	87
Lärkfalk	71	94	29	"100"	36	89
Pilgrimsfalk	28	42	15	29	20	35

Bivrák *Pernis apivorus*

Redan i slutet av juli siktades de första gamla bivrákarna och innan de officiella sträckräkningarna (SNV) inleddes den 11 augusti hade ca900 sträckt. Trots den tidiga starten inträffade som vanligt en markant topp i slutet av augusti och mediandatum för de adulta bivrákarna (28.8) är endast två dagar tidigare än 1986-1987. Toppdagen inföll den 30.8 med 1028 sträckande. För första gången har vi i år försökt att könsbestämma de gamla bivrákarna. Användandet av de karaktärer som tagits fram av Forsman (1984) verkar fungera bra. Man måste dock oftast sammanväga flera karaktärer och enstaka fåglar är mer svårbestämda. Totalt könsbestämdes 46 % av de adulta, av vilka 53 % bedömdes vara hanar och 47 % honor. Andelen hanar var högst i mitten av augusti och minskade sedan något. Detta ledde till att mediandatum för honorna inföll en dag senare (29.8) än för hanarna. Det verkar emellertid inte finnas några utpräglade skillnader i sträcktid mellan könen. Liksom föregående år ansågs endast en bivrák på grund av ruggningsmönster vara en 2K-fågel, alltså född föregående år. Den blygsamma andelen 2K-fåglar stöder antagandet att flertalet av dessa tillbringar sin andra sommar i övervintringsområdena.

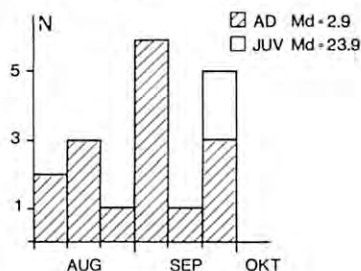
Figur 1. BIVRÅK *Pernis apivorus* 1988

Ungfåglarna var liksom 1987 mycket fåtaliga. Totalt räknades 221 ex, vilket endast utgör 4 % av totalsumman. Trots en varm och fin sommar misslyckades bivräken alltså kapitalt med häckningen. Den troliga anledningen till detta är att stapelfödan, getingar, av okänd anledning försvann under sommaren. I ett studieområde i Uppland ledde detta till att många ungar dog av näringsbrist (Martin Tjernberg muntl.). Sannolikt är bristen på getingar också anledningen till att många äldre bivräkar flyttade ovanligt tidigt. Ungfåglarnas mediandatum (5.9) är det tidigaste som noterats under en trettonårig studie av artens sträck i Falsterbo (Steen Søgaard muntl.).

Årets totalsumma är ungefär lika hög som 1986. Detta år utgjordes emellertid en tredjedel av sträckarna av ungfåglar (tab. 2). Hur många adulta bivräkar som syns i Falsterbo styrs sannolikt främst av vädret under sträcktoppen i slutet av augusti. Detta gör att det sannolikt behövs långa serier innan man kan uttala sig om populations-trender.

Brunglada *Milvus migrans*

Figuren visar det sammanlagda antalet sträckare 1986-1988. Antalet har, som framgår av tabell 2, varierat mellan 1 och 10 ex. Majoriteten utgörs av adulta fåglar med observationer från mitten av augusti till slutet av september. En subadult (2K) notera-

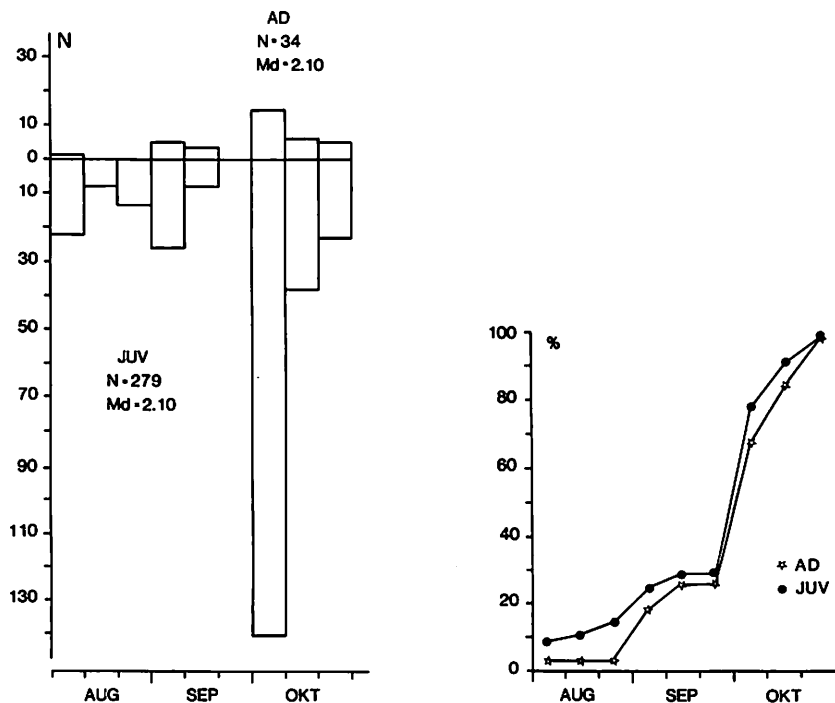
Figur 2. BRUN GLADA *Milvus migrans* 1986-88

des i början av september och 2 ungfåglar i slutet av samma månad. Brungladan häckar inte regelbundet i Sverige och flertalet torde utgöras av överskjutande ickehäckare från kontinenten.

Glada *M. milvus*

Årets summa är den högsta hittills vilket ligger i linje med gladans fortsatta ökning i Sverige. I dagsläget torde minst 150 par häcka i Skåne och ytterligare några par i angränsande landskap. Andelen ungfåglar var hela 89 %, vilket är högre än föregående år (tab. 2) och antyder ett bra häckningsresultat.

På grund av dåligt sträckväder i slutet av september inträffade toppen något senare än tidigare år. En stor del passerade på endast två dagar med 41 sträckande 1.10 och hela 103 ex följande dag. Även den 11.10 var en bra sträckdag med 36 ex inräknade i Falsterbo, men denna dag iakttogs 61 insträckande vid Stevns klint på Själland (Alex Buring muntl.). Inga stora skillnader i sträcktid mellan åldersgrupperna kunde ses, men liksom tidigare år finns en tendens till senare sträck för de äldre gladorna.

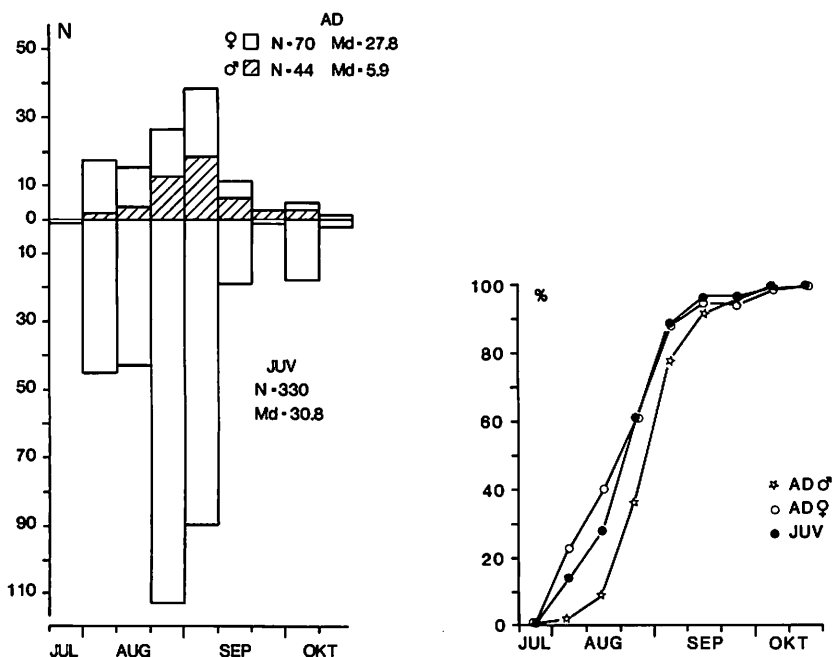
Figur 3. GLADA *Milvus milvus* 1988

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Redan i början av augusti var sträcket i full gång. Bra sträckväder i slutet av augusti och början av september gav flera dagar med höga antal sträckande bruna kärrhök. Som mest räknades 48 ex 18.8 och 31 ex såväl 27.8 som 31.8. Årssumman på 444 ex är betydligt högre än tidigare år (tab. 2) men fördelningen mellan olika kategorier är lik-

artad. Detta kan tolkas som att vädret spelar störst roll för mängden iakttagna bruna kärrhökar och visar att ett högt antal sträckare inte behöver spegla en bättre ungprouktion. Att andelen ungfåglar hamnat på 74 % alla tre åren måste vara en slump men bör spegla en god häckningsframgång 1986-1988.

Liksom 1987 sågs väsentligt fler honor än hanar. Att honorna omräknat utgör 61 % av de adulta måste rimligen betyda att det finns fler honor. Av hanarna var 20 % 2K-fåglar och dessa hade senare mediandatum (15.9) än medianen för äldre hanar (4.9). Tågordningen blev liksom 1987 honor, ungfåglar och hanar. Varför honorna skulle sträcka tidigare än hanarna är svårt att förklara, men ett liknande förhållande är än mer uttalat hos sparvhök.

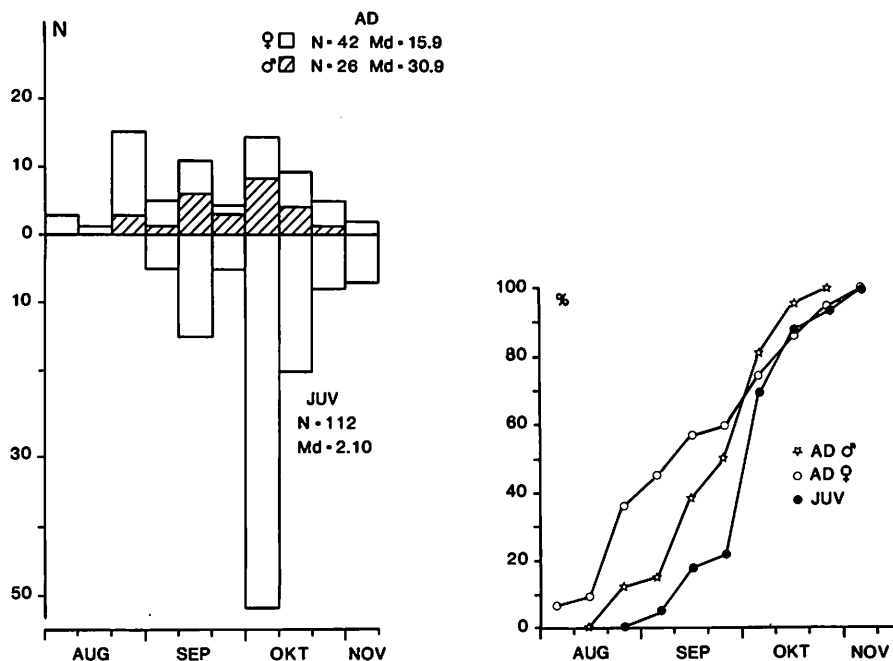

Figur 4. BRUN KÄRRHÖK *Circus aeruginosus* 1988

Blå kärrhök *C. cyaneus*

Totalantalet blev något högre än 1987 men klart lägre än 1986. Sträcktoppen inföll liksom för flera andra arter något senare än normalt, i början av oktober, med som mest 30 sträckande 2.10. Andelen ungfåglar (62 %) är hög men något lägre än året innan, vilket sannolikt speglar ett något sämre häckningsresultat.

Tågordningen blev i år honor, hanar och ungfåglar. De adulta fåglarna har en mer utdragen säsong med en relativt hög andel redan i augusti. I år var framförallt äldre blåhökar fåtaliga i slutet av oktober och början av november, vilket torde vara främsta orsaken till att mediandatum för ungfåglarna hamnade sist. Ordningen har varierat de tre åren men det förefaller som om det även hos blåhöken är honorna som sträcker först. Liksom hos brun kärrhök verkar det finnas fler honor (62 %).

Figur 5. BLÅ KÄRRHÖK *Circus cyaneus* 1988

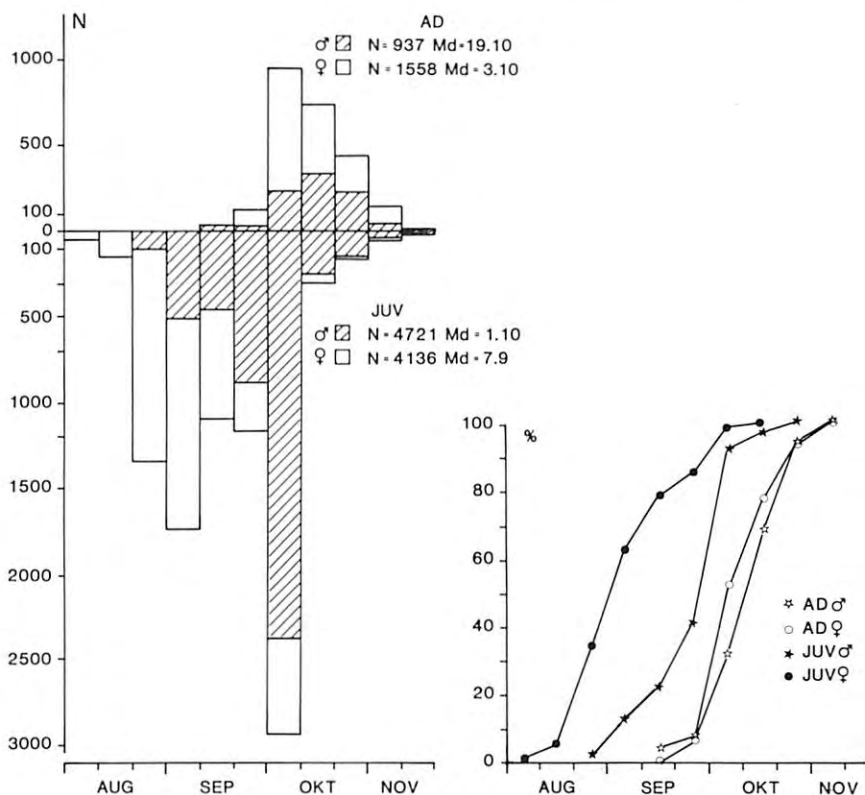
Duvhök *Accipiter gentilis*

Duvhöken var något fåtaligare än tidigare år med totalt 15 sträckare. Dessa passerade i slutet av oktober och början av november med 30.10 som mediandatum. Den stora händelsen var en adult hane som sträckte 25.10, vilket är den första iakttagelsen av en sträckande gammal fågel. Försök att könsbestämma ungfågarna tyder på att något fler hanar än honor passerar men materialet är ännu litet.

Sparvhök *A. nisus*

Trots att rekordantal inräknades i början av oktober med 1895 sträckande 1.10 och 1362 ex följande dag blev totalsumman något lägre än tidigare år (tab. 2). Endast 9 % köns- och åldersbestämdes, men detta utgör ett representativt underlag för omräkning av de obestämde sparvhökarna. Andelen ungfåglar var liksom 1987 strax under 80 %. Även om en större andel gamla övervintrar, förefaller ungproduktionen vara god. Av ungfågarna beräknades 53 % ha utgjorts av hanar vilket antyder en jämn könskvot. Newton (1986) erhöill 51 % hanar i ett stort antal kullar från Storbritannien. Att honorna dominerade klart bland de adulta beror på dåligt sträck i slutet av säsongen när flertalet hanar sträcker.

Ordningsföljden ligger fast och det råder inget tvivel om att sparvhöken sträcker i ordningen unga honor, unga hanar, adulta honor och adulta hanar. Jämfört med föregående år ligger mediandatum klart senare för de unga hanarna medan de unga honorna kulminerade tidigare 1988. Detta styrs främst av rådande väderlek.

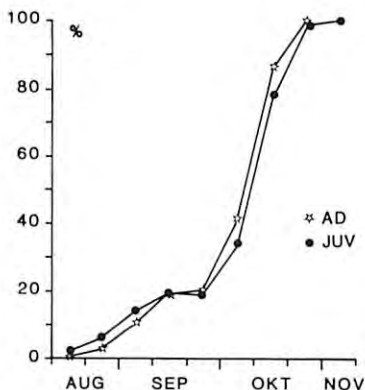
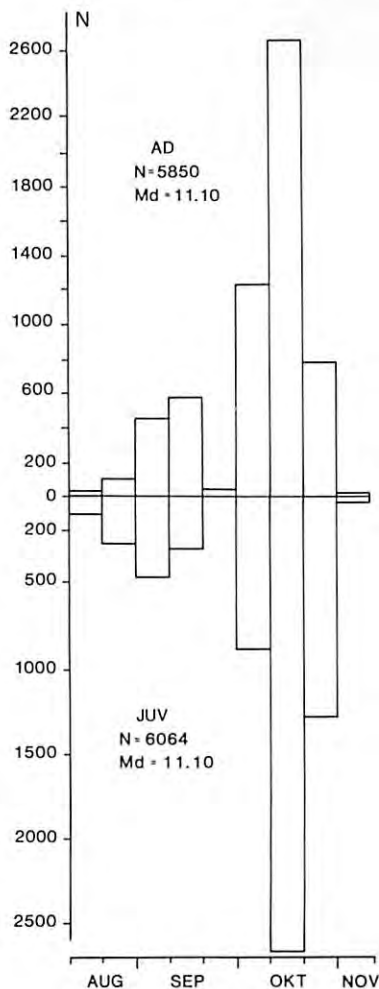

Figur 6. SPARVHÖK *Accipiter nisus* 1988

Ormvråk *Buteo buteo*

Ormvråken blev i år den talrikaste sträckaren med närmare 12 000 ex. Årsummorna från de standardiserade räkningarna på Nabben har varierat mellan 3600 och 17 200 ex under perioden 1973-1987 och tendensen är snarast minskande de senaste åren (Roos 1988 och tidigare).

Liksom tidigare år dominerade ungfågeln i början av säsongen då sannolikt främst lokala (skånska?) fåglar börjar röra på sig. På grund av olämpligt sträckväder blev antalen i slutet av september låga. Den 1.10 lossnade det och 1583 ormvråkar gav sig i väg. Efter en period med sämre väder kom sedan en urladdning med 4142 sträckande 11.10. Denna dag räknades 3900 insträckande från Stevns klint (Alex Buring muntl.), alltså en god överensstämmelse. Andelen ungfåglar var klart högre än tidiga-

Figur 7. ORMVRÅK *Buteo buteo* 1988

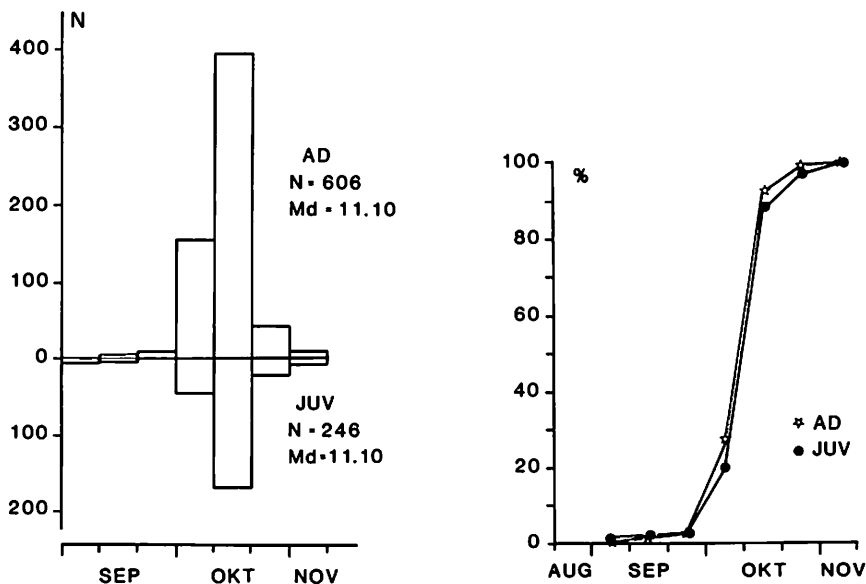
re och utgjorde i år över 50 % (tab. 2). Man får förmoda att den fina sommaren bidragit till en ovanligt god ungproduktion. Om vi antar att de olika ålderskategorierna är lika ledlinjebundna, skulle siffrorna innebära en genomsnittlig produktion på ca 2 ungar per häckande par. Detta ligger i överkant av de värden som presenteras i Cramp m.fl. (1980). Nu finns det en del andra faktorer att ta hänsyn till, t.ex. att en del ickehäckare ingår bland de sträckande adulta fåglarna och en del äldre ormvråkar kan ha sträckt på andra ställen i slutet av september.

Att en tredjedel av årets ormvråkar passerade den 11.10 gjorde att mediandatum både för adulta och juvenila fåglar inföll denna dag. Tidigare år har ungfågeln kulminerat ungefär en halv månad senare än de äldre. Under stora sträckdagar, t.ex. 11.10 i år, dominerar ofta gamla ormvråkar på förmiddagen medan andelen ungfåglar sedan ökar framåt dagen. De senare visar även något större tvekan inför att flyga ut över havet.

Fjällvråk *B. lagopus*

Den första fjällvråken sågs redan i slutet av augusti men antalen var små hela september, främst beroende på dåligt sträckväder i slutet av denna månad. En topp inföll, liksom hos ormvråk, 11.10 som blev mediandatum för både adulta och juvenila fåglar. Lika många fjällvråkar, 239 ex, räknades även 19.10. I mitten av oktober sågs flera dagar hundratals fjällvråkar flyga runt på halvön i disigt väder utan att något riktigt sträck kunde konstateras. När vädret sedan blev bättre i slutet av månaden sträckte endast mindre antal. Att fåglarna trots allt lämnade landet i mitten av månaden antyds av att rekordstora antal noterades i sydöstra Danmark i slutet av oktober (Alex Buring muntl.).

Årssumman var klart lägre än de båda föregående åren (tab. 2). Andelen ungfåglar har varierat mellan 27 % och 34 %. Inget av åren har varit något utpräglat gnagarår i norra Skandinavien. Variationen i andelen ungfåglar verkar vara samstämmig med

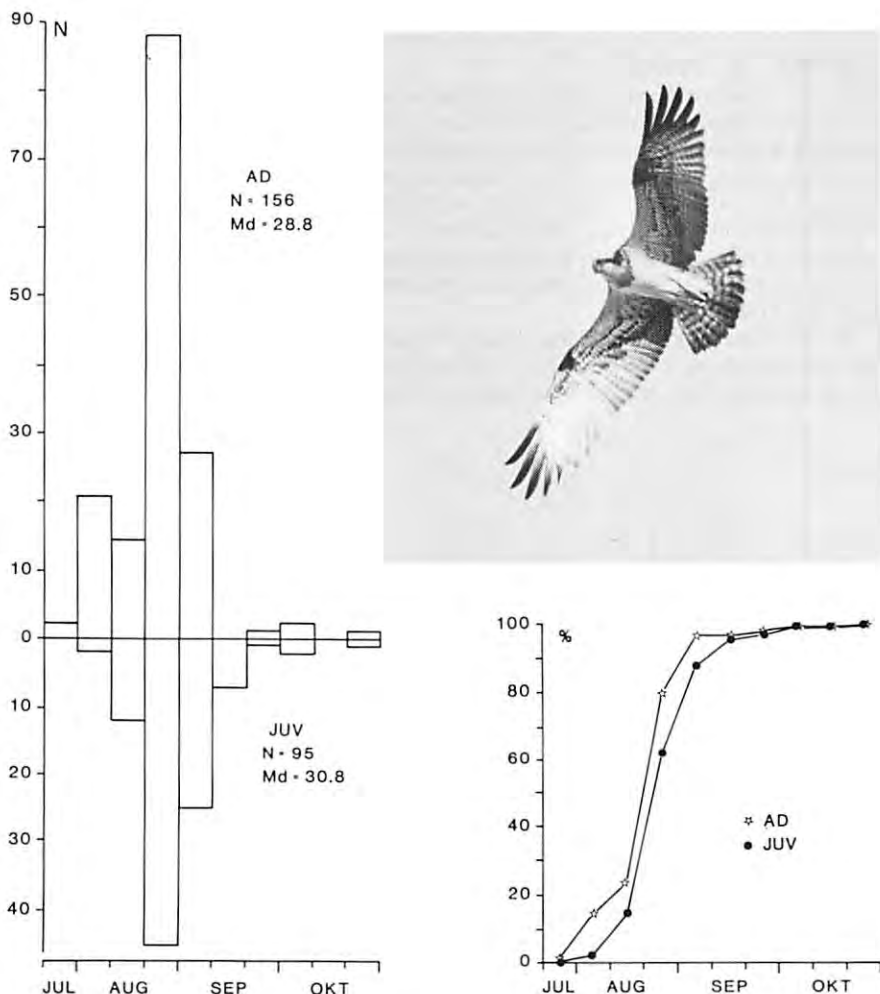

Figur 8. FJÄLLVRÅK *Buteo lagopus* 1988

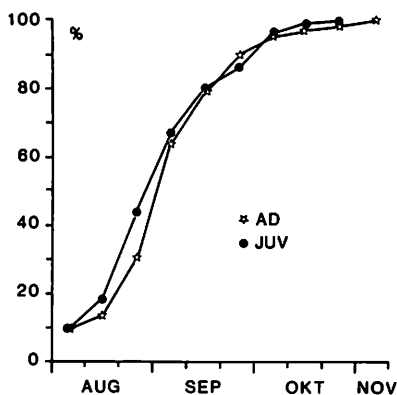
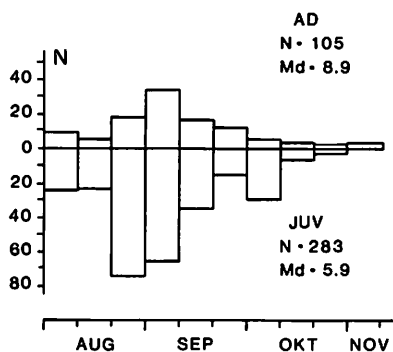
den hos blå kärrhök (tab. 2). Båda arterna är gnagarspecialister med kraftiga variationer i ungfågelsproduktion mellan åren. Sannolikt kommer andelen juvenila att öka markant efter ett gnagarår.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Totalt 251 inräknade fiskgjusar är den högsta summan under treårsperioden. Av dessa kunde 54 % åldersbestämmas och det förefaller nu klart att ungfågarna passerar något senare än de adulta. En markant sträcktopp noterades i slutet av augusti då som mest 29 ex passerade såväl 30 som 31.8. Andelen ungfåglar, 38 %, var betydligt högre än fjolårets 26 %, vilket sannolikt speglar ett bättre häckningsresultat den fina sommaren 1988.

Figur 9. FISKGJUSE *Pandion haliaetus* 1988

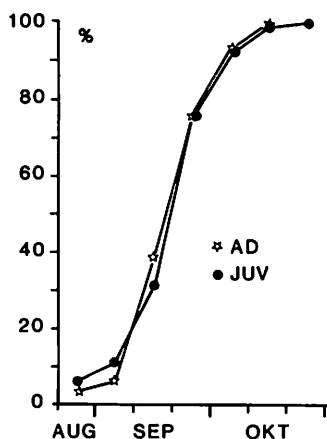
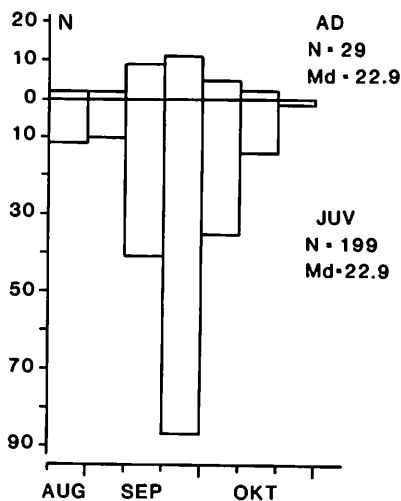

Figur 10. TORNFALK *Falco tinnunculus* 1988

Tornfalk *Falco tinnunculus*

Ett lägre totalantal och tidigare mediandatum än 1987 kan antas främst bero på dåligt sträckväder i slutet av september. Liksom föregående år kunde inga markanta skillnader i sträcktid mellan äldre tornfalkar och ungfåglar konstateras.

Ungfågelsandelen var något högre än tidigare (tab. 2) vilket innebär att nästan 3/4 av sträckarna kläckts under året. Förmodligen koncentreras adulta tornfalkar inte i lika hög grad till Falsterbo som ungfåglarna och sannolikt är andelen äldre fåglar högre bland övervintrarna. Bland de bestämda adulta fåglarna utgjorde hanarna 40 %, jämfört med 55 % 1987. Denna variation är svårförklarad. Möjligen passerar hanarna något senare vilket medförde att en lägre andel kom med 1988 då mediandatum inföll tidigare. Fortsatta studier får utvisa om könskvoten verkligen är skev.

Figur 11. STENFALK *Falco columbarius* 1988

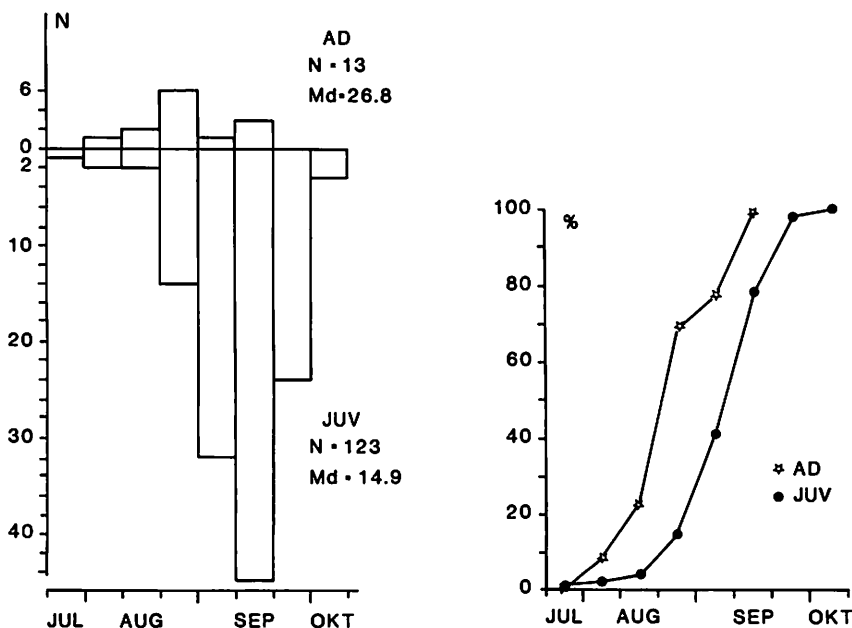
Stenfalk *F. columbarius*

Något färre stenfalkar än föregående år inräknades (tab. 2). Mediandatum har de tre åren varierat mellan 18.9 och 22.9. Att skillnaderna är så små torde bero på att stenfalken inte är så beroende av lämpligt sträckväder som flertalet andra rovfåglar, utan sträcker även i blåstigt och regnigt väder.

Endast 10 % av sträckarna har åldersbestämts, medan 32 % betecknats som honfärgade. Omräkning av de obestämda efter antagandet att det sträcker lika många honor som hanar ger en ungfågelsandel på 87 %. Detta är endast en procent färre än föregående år och det verkar som om de äldre stenfalkarna inte koncentreras nämnvärt till Falsterbo. Mediandatum för bestämda hanar ligger liksom 1987 något senare för bestämda ungfåglar, men materialet är litet och efter omräkning hamnar båda kategorierna på samma datum.

Lärkfalk *F. subbuteo*

Summan på 36 sträckare innebär ett något bättre resultat än 1987 men är klart lägre än 1986 (tab. 2). Då materialet för varje år är relativt litet har de tre åren slagits samman i figurerna. Av dessa framgår att lärkfalken börjar sträcka i början av augusti, kulminerar i mitten av september och snabbt avtar i början av oktober. Andelen ungfåglar är ännu högre än för stenfalk (tab. 2), men "100" % 1987 innebär bara att inga adulta lärkfalkar bestämdes detta år. Även om de adulta fåglarna inte koncentreras till Falsterbo i lika hög grad, kan konstateras att mediandatum för dessa ligger klart tidigare än för ungfågarna. Detta innebär att lärkfalken följer samma mönster som övriga tropikflyttare (bivråk och fiskgjuse).

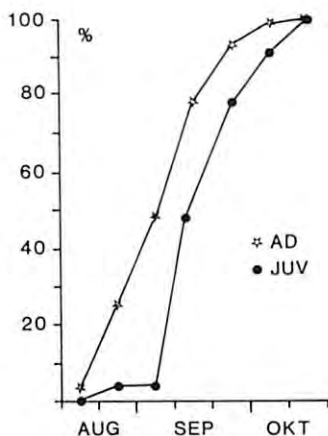
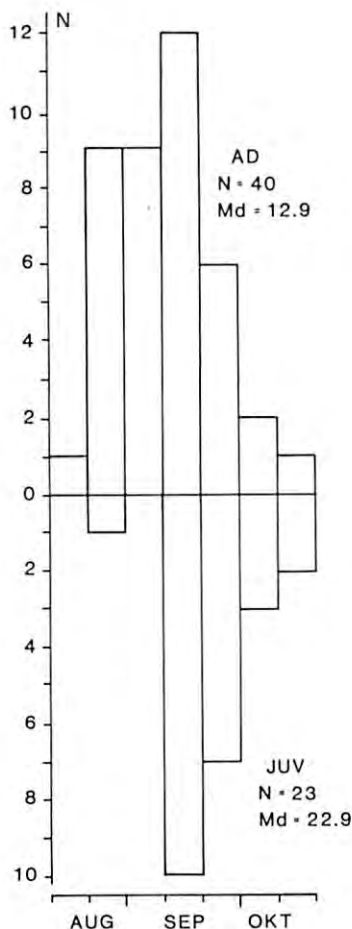

Figur 12. LÄRKFAK *Falco subbuteo* 1986-88

Pilgrimsfalk *F. peregrinus*

Liksom för lärkfalk har summorna för de tre åren 1986-1988 slagits samman i figurerna. Totalt har 63 pilgrimsfalkar observerats och årets 20 ex innebär ett ungefärligt medeltal. De flesta passerar från slutet av augusti till början av oktober och toppen infaller i mitten av september. Styvt 3/4 har åldersbestämts, vilket utgör ett säkert underlag före omräkning av de övriga. Äldre fåglar kulminerar ungefär 10 dagar tidigare än ungfåglarna.

Den sammanslagna andelen ungfåglar (37 %) är betydligt lägre än för de mindre falkarna. Främsta orsaken är att pilgrimsfalken lägger betydligt mindre kullar. I Storbritannien och Frankrike produceras strax under 2 ungar per häckande par (Cramp m.fl. 1980). I Norden har ungproduktionen varit klart sämre på grund av höga tungmetallhalter i falkarna. Om vi antar att de adulta fåglarna är lika ledlinje-

Figur 13. PILGRIMSFALK *Falco peregrinus* 1986-88

bundna som ungfåglarna och drar ifrån några ickehäckare, innebär Falsterbomaterialet en produktion på ca 1 unge per häckande par, vilket skulle kunna vara en rimlig siffra. Adulta pilgrimsfalkar dominerar bland de fåtaliga övervintrarna, vilka dock endast utgör en liten del av populationen.

Örnar

Även om örnar inte utgör något dominerande inslag i sträckbilden, så kan det inte förnekas att de förorsakar stor uppmärksamhet och utgör en krydda vid räkningarna. Under året har främst de ovanligare arterna varit påfallande talrikt företrädade, varför en kort sammanfattning redovisas. Observationerna är ännu inte behandlade av Raritetskommittén.

Havsörn *Haliaeetus albicilla* Totalt 7 ex noterades mellan 2 oktober och 3 november. Av dessa var 1 adult, 1 subad/juv och 5 juvenila. Den höga andelen ungfåglar (71 %) får antas vara ett resultat av en ovanligt god produktion på Ostkusten (Helander 1988).

Ormörn *Circus gallicus* Två fåglar, båda 2K+, dvs. kläckta 1987 eller tidigare, vände över Ljungen 7.9. Följande dag sträckte de ut tillsammans. Ormöرنen är långt ifrån årlig i Falsterbo och aldrig tidigare har 2 ex sträckt tillsammans.

Mindre skrikörn *Aquila pomarina* Den mindre skrikörnen kan numera betraktas som årlig i Falsterbo. Årets minst 14 ex mellan 8.8 och 1.10 är emellertid helt utan tidigare motsvarighet. Åldersfördelningen var 2 ad, 8 subad och 4 ad/subad. Några ex sågs under flera dagar men omsättningen tycks ha varit relativt god. Som mest noterades minst 5 ex den 6.9. Liksom tidigare är dominerade subadulta fåglar som säkert inte häckat under året. Förmodligen koncentreras örnar som tillbringat sommaren i Skandinavien till Falsterbo höstetid. Om fåglarna kom upp från kontinenten under hösten, borde rimligen andelen ungfåglar vara större.

Större skrikörn *A. clanga* Tre olika subadulta större skrikörnar sågs. En fågel som höll till vid Näsbyholm en längre tid var nere och vände 1 och 14.9. En annan som observerats vid Sövdesjön i slutet av augusti vände 6 och 8.9. Årets tredje fågel sågs första gången 11.10. Den var sedan åter nere och vände 19 och 21.10 för att slutligen sträcka ut 24.10.

Stäppörn *A. rapax* En subadult sträckte troligen 29.8. En annan subadult (troligen 2K) sågs 7-9.9 och sträckte sannolikt det senare datumet. Liksom beträffande skrikörnarna nås vi framförallt av kringströvande, icke köns mogna fåglar. Stäppörnen uppträder generellt något tidigare på säsongen med flera fynd redan i augusti.

Kejsarörn *A. heliaca* En adult vände 17.9 och sträckte ut följande dag. Vad som med stor sannolikhet var samma fågel sträckte 16.9 1987 och 24.9 1986. Fågeln var det första året en äldre subad men är nu helt utfärgad. Man frågar sig var denna örn tillbringar sommaren.

Kungsörn *A. chrysaetus* Med endast 5 ex på tre år är kungsörnen en verklig raritet i Falsterbo. Årets tre observationer omfattar 1 juv, 1 subad och 1 juv/subad. Under de standardiserade räkningarna från Nabben har mellan 0 och 8 kungsörnar setts årligen under perioden 1973-1987 (Roos 1988 och tidigare). Genomsnittet ligger så lågt som på 1,4 ex. Samma genomsnitt erhöles under motsvarande räkningar perioden 1949-1960 (Alerstam m.fl. 1974), varför kungsörnen uppenbarligen var lika fåtalig på den tiden.

Dvärgörn *Hieraetus pennatus* En dvärgörn av ljus fas (2K +) vände 11.10. Tidigare fynd av denna art har gjorts i augusti-september

Referenser

- Alerstam, T., Roos, G., Ulfstrand, S. & Österdahl, L. 1974. Visible Bird Migration at Falsterbo, Sweden. - Vår Fågelvärld, Suppl. 8.
Cramp, S. & Simmons, K.E.L. (red.). 1980. The Birds of the Western Palearctic, vol. 2. Oxford University Press. Oxford.
Forsman, D. 1984. Rovfågelsguiden. Lintutieto, Helsingfors.
Helander, B. 1988. Häckningsrekord för havsörnar. - Sveriges Natur 79, Nr 6:25.
Kjellén, N. 1988. Ålders- och könsfördelning hos sträckande rovfåglar över Falsterbohalvön höstarna 1986 och 1987. - Anser 27: 99-116.
Newton, I. 1986. The Sparrowhawk. Poyser, Berkhamsted.
Roos, G. 1988. PMK-Projekt "Sträckfågelräkningar vid Falsterbo": Verksamhetsrapport 1987. SNV-rapport nr 3507.

Summary

For the third year running the migration of raptors over the Falsterbo peninsula was studied almost daily from the beginning of August until mid-November. The results from 1986 and 1987 have been published earlier (Kjellén 1988). The main purpose was to investigate differences between ages and sexes in the various species. Generally two mobile observers were counting as close to the migration as possible in order to determine the age and sex of as many birds as possible.

The results are presented in Table 1 while Table 2 gives annual totals and the percentage of juveniles for the years 1986-1988. In the figures, the material for each species is presented in decades. If the number of identified birds was sufficient, the unidentified individuals were divided between age and sex groups according to the respective percentages. Adults and juveniles, and sometimes sexes, have been separated in the figures. The median date (Md) is given for each category together with the number of counted individuals (N). A cumulative diagram shows the total percentage of various categories having migrated at a certain time.

The adult Honey Buzzards started their migration earlier than normal and occurred in good numbers. With only 4 % juveniles the breeding result was again poor. The reason was probably a lack of the main food, wasps, during late summer. The Red Kite showed its best result so far and 89 % juveniles indicate a good production of young. Marsh Harrier also occurred in substantial numbers. The fact that the percentage of juveniles was 74 all three years may mean that the numbers seen in Falsterbo are mainly related to weather conditions during peak migration. Females again dominated among adult Marsh and Hen Harriers, with 61 and 62 % respectively. This implies an uneven sex-ratio and may explain why these species are often polygamous. The majority (78 %) of the migrating Sparrowhawks were juveniles and of these young males made up 53 %. The order of migration was the same as in 1987. Buzzard was the most common species with close on 12 000 migrants. With 51 % the proportion of juveniles was higher than earlier, which probably reflects a good breeding season. On the other hand, numbers of Rough-legged Buzzards were fairly low. The percentage of young birds seems to vary in comparison with that of Hen Harrier. Good numbers of Ospreys were seen in late August, and it seems clear that adults of that species culminate earlier than juveniles. A comparably high percentage of young probably reflects good reproduction. The three small falcons Kestrel, Hobby and Merlin, all show a high proportion of juveniles (Table 2). This is apparently due to the fact that adult birds show less hesitation to cross open water and thus are less concentrated at Falsterbo. For Hobby and Peregrine the material from all years were used in the figures. The Hobby obviously shows an earlier peak for adults, as is the case in other raptors migrating to the tropics. A total of 37 % of the Peregrines were juveniles, indicating a rather low reproduction in Scandinavia.

Falsterbo is famous for the occurrence of rare eagles. This year was exceptional, however, with eight different species and no less than 14 Lesser Spotted Eagles.

Nils Kjellén, Ekologihuset, S-223 62 Lund

Foton:

- s 3 Brun glada, ad (Jens B Bruun)
- s 7 Sparvhök (John Larsen)
- s 8 Skruvande vråkar (Jan Elmélid/N)
- s 10 Fiskgjuse (Jan Elmélid/N)
- s 13 Pilgrimsfalk (Peter Lindberg)
- s 14 Subad kungsörn (Jens B Bruun)